



ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ മ്യൂണിസിപ്പൽ സന്ദർശനവേളയിൽ (2017, സെപ്റ്റംബർ 5-7) പുറപ്പെടുവിച്ച സംയുക്ത പ്രസ്താവന

Posted On: 07 SEP 2017 7:22PM by PIB Thiruvananthapuram

മ്യൂണിസിപ്പൽ പ്രസിഡന്റ് ആദരണീയനായ ഇതിന് ചോയുടെ ക്ഷണപ്രകാരം പ്രധാനമന്ത്രി ശ്രീ നരേന്ദ്ര മോദി മ്യൂണിസിപ്പൽ 2017 സെപ്റ്റംബർ 5 മുതൽ 7 വരെ തന്റെ ആദ്യ ഉദ്യേകക്ഷി സന്ദർശനം നടത്തി. രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിലേയും നേതാക്കളെ തമ്മിൽ തുടർന്നുവരുന്ന ഉന്നതതല ആശയവിനിമയത്തിന്റെയും കഴിഞ്ഞവർഷം ആദരണീയനായ പ്രസിഡന്റ് ഉ തിന് ചോയുടെയും ആദരണീയയായ സ്പോർട്സ് കൗൺസിലർ ഡോ ആംഗ് സാൻ സൂചിയുടെയും വിജയകരമായ ഇന്ത്യ സന്ദർശനത്തിന്റെയും ഭാഗമാണ് ഈ സന്ദർശനം.

2017 സെപ്റ്റംബർ 5 ല് പ്രധാനമന്ത്രി മോദിക്ക് നെയ് പി തോയിലെ പ്രസിഡന്റിന്റെ കൊട്ടാരത്തിൽ ആചാരപരമായ സ്വീകരണം നല്കി. പ്രധാനമന്ത്രിക്ക് വേണ്ടി ഔദ്യോഗിക വിരുന്നെടുത്ത പ്രസിഡന്റിന് അദ്ദേഹം ആദരവ് പ്രകടിപ്പിച്ചു. 2017 സെപ്റ്റംബർ 6ന് പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഇന്ത്യൻ പ്രതിനിധി സംഘം കൗൺസിലർ ഡോ ആംഗ് സാൻ സൂചിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള മ്യൂണിസിപ്പൽ പ്രതിനിധിസംഘവുമായി ഉദ്യേകക്ഷി ചർച്ചകൾ നടത്തി. ഇരു രാജ്യങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ഉറ്റ സൗഹൃദത്തിന് അനുയോജ്യമായ തരത്തിൽ ചർച്ചകൾ സൗഹൃദപരവും ഊഷ്മളവും സുഷീലപരമായ അന്തരീക്ഷത്തിലായിരുന്നു. അതിനുശേഷം സ്പോർട്സ് കൗൺസിലറുടെയും ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ സാനിറ്റേഷൻ ആരോഗ്യം, സാംസ്കാരികം, ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കൽ, സമുദ്ര സുരക്ഷ, പ്രധാനപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളുമായി യോജിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനം തുടങ്ങി വിവിധ മേഖലകളെ സംബന്ധിച്ച് കരാറുകൾ ഒപ്പുവെക്കുകയും കൈമാറ്റം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അതിനുശേഷം ഇരുവരും സംയുക്ത വാർത്താസമ്മേളനവും നടത്തിയിരുന്നു.

നെയ് പേ തോയിലെ ഔദ്യോഗിക പരിപാടികൾക്ക് പുറമെ പ്രധാനമന്ത്രി മോദി ബാഗാനിലേയും യാമുനയിലേയും ചരിത്രപരമായും സാംസ്കാരികമായും പ്രധാനമുളള പ്രദേശങ്ങളും സന്ദർശിക്കും. ബാഗാനിൽ ആർക്കിയോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ വിദഗ്ദ്ധ നേതൃത്വത്തിൽ ഇന്ത്യയിലേയും മ്യൂണിസിപ്പലിലേയും പുരാവസ്തു ഗവേഷകർ പുനഃനിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം നടത്തിവരുന്ന വിശുദ്ധവും ചരിത്രപ്രാധാന്യമുള്ളതുമായ ആനന്ദാക്ഷേത്രവും അദ്ദേഹം സന്ദർശിച്ചു. യാമുനയിൽ അദ്ദേഹം രക്തസാക്ഷി ശവകുടീരങ്ങളിൽ ജനറൽ ആങ് സാനിൻ ഉപചാരമർപ്പിച്ചു. അതോടൊപ്പം ബോൾയോക്ക് ആങ് സാൻ മ്യൂസിയവും മറ്റ് പ്രധാനപ്പെട്ട കേന്ദ്രങ്ങളും സന്ദർശിക്കും. യാമുനയിലെ താമസത്തിനിടയിൽ അദ്ദേഹം മ്യൂണിസിപ്പലിലുള്ള ഇന്ത്യൻ വംശജരും പ്രവാസികളുമായി ആശയവിനിമയം നടത്തുകയും ചെയ്തു.

പ്രസിഡന്റിന്റെയും സ്പോർട്സ് കൗൺസിലറുടെയും യഥാക്രമം 2016 ഓഗസ്റ്റ്, ഒക്ടോബർ മാസങ്ങളിലെ ഇന്ത്യ സന്ദർശനത്തിന് ശേഷമുണ്ടായ വികസനത്തെക്കുറിച്ച് രണ്ടുനേതാക്കളും ചർച്ചകളിൽ അവലോകനം ചെയ്തു. മ്യൂണിസിപ്പൽ സന്ദർശനവും, ചേരിചേരാത്തതുമായ വിദേശനയവും കീഴ്ക്കിനായുള്ള ഇന്ത്യയുടെ പ്രായോഗിക നയവും, അയല്പക്കം ആദ്യം എന്ന നയവും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തം പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന ജനങ്ങളെ തമ്മിലുള്ള ബന്ധവും, സാമ്പത്തിക വ്യാപാരം, സാംസ്കാരിക മേഖലകളിൽ തുടർന്ന് വരുന്ന ഔദ്യോഗിക കൈമാറ്റങ്ങളും അവലോകനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു.

രണ്ടുരാജ്യങ്ങളിലേയും ജനങ്ങളെ കൂടുതൽ ഗുണപരമായ രീതിയിൽ ഉദ്യേകക്ഷിബന്ധം കടുതൽ ശക്തവും വിശ്വാസ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളുമായി മുന്നോട്ടുപോകുമെന്നും അവർ പ്രതിജ്ഞചെയ്തു. സമാധാനം, സംയോജിത അഭിവൃദ്ധി, ഈ മേഖലയുടെയും അതിനപ്പുറത്തുള്ള വികസനം എന്നിവയിൽ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളെക്കുമുള്ള അഭിലാഷങ്ങൾ അവർ ആവർത്തിച്ച് വ്യക്തമാക്കി. മ്യൂണിസിപ്പൽ ഗവണ്മെന്റ് സമാധാനത്തിനും ദേശീയ അനുരജ്ഞനത്തിനുമായി കൈകൊണ്ട നടപടികളെ ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രി അഭിനന്ദിക്കുകയും സമാധാനത്തിന് വേണ്ടി മ്യൂണിസിപ്പൽ ഗവണ്മെന്റ് തുടന്ന് പോരുന്ന സമാധാന പ്രക്രിയയെ പ്രശംസിക്കുകയും ചെയ്തു. മ്യൂണിസിപ്പലിലെ സമാധാനത്തിനും സുസ്ഥിരതയുമാണ് ഇന്ത്യ ഏറ്റവും മുൻഗണന നല്കുന്നതെന്നും അതുകൊണ്ടുതന്നെ ജനാധിപത്യ സ്ഥാപനങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഒരു ജനാധിപത്യ ഫെഡറൽ റിപ്പബ്ലിക്കായി മാറുന്നതിനും മ്യൂണിസിപ്പൽ ഗവണ്മെന്റിന് തുടർന്നും ഇന്ത്യയുടെ എല്ലാ സഹായവുമുണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് പ്രധാനമന്ത്രി ആവർത്തിച്ച് വ്യക്തമാക്കി.

രണ്ടുനേതാക്കളും തങ്ങളുടെ അതിർത്തിപ്രദേശത്തെ സുരക്ഷാ സാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചർച്ചചെയ്യുകയും തങ്ങളുടെ അതിർത്തിപ്രദേശങ്ങളിലെ തീപ്രവാദ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും തീപ്രവാദ സാധിനത്താലുള്ള അതിക്രമങ്ങളിലും ആശങ്ക രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഭീകരവാദമാണ് ഈ മേഖലയിലെ സമാധാനവും സുസ്ഥിരതയും നേരിടുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട ഭീഷണിയെന്ന് അംഗീകരിക്കുകൊണ്ടുതന്നെ എല്ലാ രൂപത്തിലുമുള്ള ഭീകരവാദത്തെയും അതിന്റെ ആവിഷ്കാരത്തെയും ഇരുപക്ഷവും അപലപിച്ചു. ഭീകരവാദത്തിനെതിരെയുള്ള പോരാട്ടം ഭീകരവാദികളെയും ഭീകരവാദസംഘടനകളെയും അവരുടെ ശൃംഖലകളെയും മാത്രം ലക്ഷ്യമാക്കിയാൽ പോരെന്നും അതിന് ഉത്തരവാദികളായവരെ കണ്ടെത്തുകയും അതിനെതിരെ ശക്തമായ നടപടികൾ എടുക്കുകയും വേണമെന്നും ഇരു രാജ്യങ്ങളും സമ്മതിച്ചു. ഭീകരവാദത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന രാജ്യങ്ങളെ സംഘടനകൾ, ഭീകരവാദത്തിന് സാമ്പത്തികസഹായം നല്കുന്നവർ, ഭീകരവാദ സംഘടനകളെ ഭീകരവാദികളെ അഭയം നല്കുന്നവർ, അവരുടെ നന്മകളെ തൊട്ടായി ശ്ലാഘിക്കുന്നവർ എന്നിവർക്കെതിരെയെല്ലാം ശക്തമായ നടപടികൾ ഉണ്ടാക്കണം. അടുത്തിടെ ഇന്ത്യയിലെ അമർനാഥ് യാത്രികർക്കെതിരെയുണ്ടായ കിരാരമായ ഭീകരാക്രമണത്തെയും അതിർത്തിയിൽ അതിക്രമിച്ചുകടന്ന് ഭീകരവാദം അഴിച്ചുവിടുന്നതിനേയും മ്യൂണിസിപ്പൽ അപലപിച്ചു. നിരവധി സുരക്ഷാ ഭേദങ്ങൾക്ക് ജീവൻ നഷ്ടപ്പെട്ട മ്യൂണിസിപ്പലിലെ റാഖിനെ സ്പോർട്ട്സ് അടുത്തിടെയുണ്ടായ ഭീകരാക്രമണത്തെ ഇന്ത്യയും അപലപിച്ചു. ഭീകരാക്രമണം മനുഷ്യാവകാശങ്ങളെ ലംഘിക്കുന്നതാണെന്നും അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഭീകരവാദികളെ രക്തസാക്ഷികളായി വാഴ്ത്തേണ്ടതില്ലെന്നും രണ്ടു രാജ്യങ്ങളും സമ്മതിച്ചു. അന്തർദ്ദേശീയ സമൂഹത്തിന് ഭീകരവാദത്തോടുള്ള പക്ഷപാതപരവും തെരഞ്ഞെടുത്തുള്ള നടപടികളും അവസാനിപ്പിക്കാനും, അന്താരാഷ്ട്ര ഭീകരവാദത്തിനെതിരായ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ സമഗ്ര ഉടമ്പടി തീരുമാനം അംഗീകരിക്കാനും രണ്ടു രാജ്യങ്ങളും അഭ്യർത്ഥിച്ചു.

പൊതുവായ അതിർത്തി പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിന് സമാധാനവും സുസ്ഥിരതയും നിലനിർത്തേണ്ടത് അനിവാര്യമാണെന്ന് അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ട്, ഇന്ത്യയുടെ പരമാധികാരവും അതിർത്തി ഭദ്രതയും മാനിച്ചുകൊണ്ട് മ്യൂണിസിപ്പൽ മണ്ണ് ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്ത്യ ഗവണ്മെന്റിനെതിരെ അതിക്രമം നടത്താൻ അനുവദിക്കില്ലെന്ന നയം ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുമെന്ന് മ്യൂണിസിപ്പൽ ആവർത്തിച്ച് ഉറപ്പുനല്കി. ഒരേ നിലപാട് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നതിൽ മ്യൂണിസിപ്പൽ ഇന്ത്യ ഗവണ്മെന്റിനെ അഭിനന്ദിച്ചു.

ഇപ്പോൾ തന്നെ വേർതിരിച്ചിട്ടുള്ള അതിർത്തികളെ മാനിക്കുമെന്ന് ഇരുരാജ്യങ്ങളും ആവർത്തിച്ച് വ്യക്തമാക്കി. അതോടൊപ്പം ഇനിയുള്ള അതിർത്തി വേർതിരിക്കൽ നിലവിലുള്ള ഉദ്യേകക്ഷി സംവിധാനത്തിന്റെയും പരസ്പര കൂടിയാലോചനകളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ എത്രയും വേഗം പൂർത്തിയാക്കണമെന്നതിന് ഊന്നലും നല്കി.

ഇരു രാജ്യങ്ങളും തങ്ങളുടെ തൊട്ടുതലപക്കത്തെ പ്രദേശങ്ങളുടെ സുരക്ഷ അവലോകനം ചെയ്യുകയും സമുദ്ര സുരക്ഷയിൽ ഉദ്യേകക്ഷി സഹകരണം കടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. പരസ്പരം ഗുണകരമാകുന്ന തരത്തിൽ ഇരു രാജ്യങ്ങളും തമ്മിൽ ആഴത്തിലുള്ള പ്രതിരോധ സഹകരണത്തിനും ധാരണയായി, ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മ്യൂണിസിപ്പലിലെ പ്രതിരോധ തലവന് അടുത്തിടെ ഇന്ത്യയിൽ നടത്തിയ സന്ദർശനത്തിൽ സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതുകയും ചെയ്തു. നിരന്തരം സഹകരണാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പരിശോധന സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കുന്നതോടൊപ്പം സമുദ്രമേഖലയിൽ മാരകമായ സഹായം, ദുരന്ത സഹായം, തുടങ്ങി ബംഗാൾ ഉൾക്കടലിലേയും ഇന്ത്യ മഹാസമുദ്രത്തെയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് പരസ്പരഗതമല്ലാത്ത സുരക്ഷാമേഖലയിലും സഹകരണത്തിന് ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിക്കാനും രണ്ടുരാജ്യങ്ങളും തീരുമാനിച്ചു.

ഇരു രാജ്യങ്ങളും തമ്മിൽ ഇപ്പോൾ തന്നെ കൈവരിച്ചിട്ടുള്ള പരസ്പരവിശ്വാസവും വളർന്നുവരുന്ന ഉദ്യേകക്ഷിബന്ധങ്ങളും അതേ നിലയിൽ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകുമെന്നും രണ്ടുപക്ഷവും വരും കാലങ്ങളിലും ഈമേഖലയിലെ ജനങ്ങളുടെ താല്പര്യപ്രകാരം പരസ്പരവിശ്വാസവും സഹായവുമുള്ള അയല്പക്കാരായി നിലകൊള്ളുമെന്നും പതിജ്ഞചെയ്തു.

പരസ്പരം ഉന്നതതല സംഘടനകളെ അയക്കുന്നതിൽ ഇരുപക്ഷവും താല്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചു. ഇത് ഉദ്യേകക്ഷി വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് പരസ്പരം കൂടുതൽ മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് ഉപകരിക്കുമെന്ന് വിലയിരുത്തി. ഉന്നത രാഷ്ട്രീയ തലത്തിൽ തീരുമാനങ്ങളെ എടുക്കുന്നതിനായി സുരക്ഷയും പ്രതിരോധവും, വ്യാപാരവും വാണിജ്യവും, ഊർജ്ജം, അതിർത്തി നിയന്ത്രണം, കണക്കിവിട്ടിട്ടുള്ള ഉൾക്കടലിലെ വിഷയങ്ങളിൽ മേഖല തിരിച്ചുള്ള നിരന്തര വിലയിരുത്തലിനായി പ്രത്യേക സ്ഥാപന സംവിധാനം വേണമെന്ന് അവർ അംഗീകരിച്ചു. ഇന്ത്യ-മ്യൂണിസിപ്പൽ പാർലമെന്ററി സംഘടനയുടെ സന്ദർശനത്തിൽ അവർ അതിയായ സന്തോഷം പ്രകടിപ്പിക്കുകയും അത്തരം ആശയവിനിമയങ്ങൾ കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്താനും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനും തീരുമാനിച്ചു.

തങ്ങളുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇന്ത്യ മ്യൂണിസിപ്പൽ നല്കുന്ന എല്ലാ സഹായത്തിനും മ്യൂണിസിപ്പൽ ഏകദേശമായ അഭിനന്ദനം രേഖപ്പെടുത്തി. ഇന്ത്യയുടെ സാമ്പത്തിക-സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെ നടന്നുവരുന്ന പദ്ധതികളെ ഇരുനേതാക്കളും വിലയിരുത്തി. മ്യൂണിസിപ്പലിലെ ജനങ്ങളെ നേരിട്ട് ഗുണം ലഭിക്കുന്ന പദ്ധതികളായതിനാൽ ഇവയുടെ നടത്തിപ്പ് വേഗത്തിലാക്കാനും തീരുമാനിച്ചു. അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനത്തിനും മാനവവിഭവശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള എല്ലാ പരിശ്രമങ്ങളും മ്യൂണിസിപ്പൽ സഹായം നല്കുന്നത് ഇന്ത്യയുടെ ശാശ്വതമായ പ്രതിബദ്ധതയിരിക്കുമെന്ന് പ്രധാനമന്ത്രി മോദി ആവർത്തിച്ച് ഉറപ്പുനല്കി. പക്ഷാതലവും മ്യൂണിസിപ്പലിലും രണ്ടു വ്യാപസായ പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങളെ ആരംഭിക്കാൻ ഇന്ത്യ നല്കിയ സഹായം ചൂണ്ടിക്കാട്ടുകൊണ്ടും മോണിറ്ററിംഗ്, താമസം എന്നിവയിലുള്ള രണ്ട് ഐ.ടി.സി.കളെ ആരംഭിക്കാനുള്ള സഹായവായാണെന്നും ഒപ്പം മ്യൂണിസിപ്പലും ഐ.ടി.സി.കൾ അനുബന്ധരംഗത്തെ സമഗ്ര പരിപാലന പദ്ധതി അനുവദിച്ചതിലും മ്യൂണിസിപ്പൽ ഇന്ത്യയ്ക്ക് നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തി. അതോടൊപ്പം മ്യൂണിസിപ്പൽ-ഇന്ത്യ സംരംഭകത്വവികസന കേന്ദ്രത്തിന്റെയും യാങ്ഗോണിലുള്ള സെന്റർ ഫോർ ഇംഗ്ലീഷ് ലാംഗ്വേജ് ട്രെയിനിംഗിന്റെയും നിലവാരമുയർത്തുന്നതിന് സഹായം വാഗ്ദാനം ചെയ്തിലും ഇന്ത്യയ്ക്ക് അവർ നന്ദിരേഖപ്പെടുത്തി. മ്യൂണിസിപ്പൽ അനുയോജ്യമായ സ്ഥലത്ത് ഒരു പ്ലാനിറ്റേറിയം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനെ കുറിച്ച് ചർച്ചകൾ തുടരാനും ഇരു പക്ഷവും തീരുമാനിച്ചു. മ്യൂണിസിപ്പലിലെ യുവജനങ്ങളെക്കുറിച്ച് അതിന്റെയും ശാസ്ത്രാഭിരുചി വളർത്തുന്നതിന് ഇത് വളരെ മൂല്യവത്തായ ഒരു സംരംഭമായിരിക്കുമെന്ന് അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ നടപടി.

സുരക്ഷയുടെ പരിപ്രേക്ഷ്യത്തിൽ നോക്കിയാൽ റാഖി സ്പോർട്ടിലെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന വീക്ഷണം ഇരുപക്ഷവുംപങ്കുവച്ചു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം, സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുത്തുകൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്ത് മൊത്തം സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക വികസനം കൊണ്ടുവരുന്നതിന് അവർ സമ്മതിച്ചു. വിദ്യാഭ്യാസം,ആരോഗ്യം, കൃഷിയുടെ അനുബന്ധപ്രവർത്തനങ്ങളും, കാർഷികസംസ്കരണം, സാമൂഹികവികസനം, ചെറുവലങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം, പാതകളുടെ നിലവാരമുയർത്തൽ, ചെറിയ വൈദ്യുത പദ്ധതികൾ, ജീവനോപാധി പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പരിശീലനകേന്ദ്രങ്ങളെ ആരംഭിക്കൽ, കടലിലുപയോഗ്യമായതും പ്രോത്സാഹിതം, പരിസ്ഥിതിയുടെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും സംരക്ഷണം എന്നിവയിൽ പ്രധാനമായും ഊന്നൽ നല്കിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനത്തിനാണ് രൂപം നല്കുക. റാഖി സാമ്പാധന വികസന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഇന്ത്യ മുന്നോട്ടുവച്ച സഹായപദ്ധതികളെ മ്യൂണിസിപ്പൽ സഹായം ചെയ്തു. ഇത് നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള രീതികൾ സംബന്ധിച്ച അതിർത്തിരേഖ അടുത്ത ഏതാനും മാസങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൈകൊള്ളാമെന്നും സമ്മതിച്ചു.

കാർഷിക ഗവേഷണം, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നീ മേഖലകളിലെ സഹകരണത്തിൽ ഇരു രാജ്യങ്ങളും പൂർണ്ണ സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും യെസിൻ കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയിൽ ആരംഭിക്കുന്ന അഡ്വാൻസ് സെന്റർ ഫോർ അഗ്രികൾച്ചറൽ റിസർച്ച് ആന്റ് എഡ്യൂക്കേഷന്റെയും കാർഷിക ഗവേഷണപദ്ധതികൾ ആരംഭിക്കുന്ന റൈസ് ബയോപാർക്കിന്റെയും വളരെ വേഗത്തിലുള്ള പുരോഗതിയിൽ അവർ സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മ്യൂണിസിപ്പൽ നിന്നുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് കൃഷിശാസ്ത്രത്തിൽ ബിരുദാനന്തര ബിരുദ പഠനത്തിനും ഡോക്ടറേറ്റ് നേടുന്നതിനും അവസരം ഒരുക്കുന്നതിന് മ്യൂണിസിപ്പൽ ഇന്ത്യയെ അഭിനന്ദിച്ചു.

മുന്ന്‌മാറിലെ നീതിന്യായ വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥര്, സൈനിക ഉദ്യോഗസ്ഥര്, പോലീസ് എന്നിവരുടെ ശേഷി വര്ദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഇപ്പോള് നടന്നുവരുന്ന പദ്ധതിയില് ഇരുരാജ്യങ്ങളും സം‌യുക്ത റേഖപ്പെടുത്തി. മുന്ന്‌മാര് ഇന്സ്പിറ്റിയുള് ഓഫ് ഇന്ഫര്മേഷന് ടെക്നോളജിയും ഇന്ത്യ-മുന്ന്‌മാര് സെന്റര് ഫോര് എന്ഹാന്സ്‌മെന്റ് ഓഫ് ഐ.ടി സ്കില്സിനും തുടര്ന്നും ഇന്ത്യന് സഹായം നല്കുന്നതിന് മുന്ന്‌മാര് നന്ദിരേഖപ്പെടുത്തി. മുന്ന്‌മാര് നയതന്ത്ര പ്രതിനിധികള്ക്ക് ന്യൂഡല്ഹിയിലെ ഫോറിന് സര്വീസ് ഇന്സ്പിറ്റിയുല് നിരന്തര പരിശീലനം നല്കുന്നതിനും അവര് തമ്മില് ധാരണയായി. കേന്ദ്രീയ ഹിന്ദി സംസ്ഥാനില് രണ്ടു മുന്ന്‌മാര് നയതന്ത്ര പ്രതിനിധികള്ക്ക് പ്രതിവര്ഷം പ്രവേശനം നല്കാമെന്നും അഞ്ചുവര്ഷത്തേക്ക് ഇന്ത്യന് ട്രെയിനിംഗ് ഇന്സ്പിറ്റിയുല് പ്രതിവര്ഷം 150 പേര്ക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയില് പരിശീലനം നല്കാമെന്നുള്ള ഇന്ത്യയുടെ വാഗ്ദാനം മുന്ന്‌മാര് സ്വാഗതം ചെയ്യു.

മുന്ന്‌മാര് പോലീസിന്റെ പരിശീലന സൗകര്യങ്ങളും ശേഷിവര്ദ്ധിപ്പിക്കും; കൂടുതല് മികച്ച നിലവാരത്തിലാക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് മുന്ന്‌മാറിലെ യമെന്തിനിലുള്ള വനിതാ പോലീസ് പരിശീലന കേന്ദ്രം മികപുറ്റാക്കുന്നതിനുള്ള ധാരണാപത്രം ഒപ്പുടുന്നതിനെ രണ്ടു നേതാക്കളും സ്വാഗതം ചെയ്യു. ഇന്ത്യാ ഗവണ്മെന്റിന്റെ സാമ്പത്തിക-സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെയായിരിക്കും നവീകരണം. യാങ്കോണില് പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥര്ക്കായി ഒരു പരിശീലന കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കുന്നതിന് ഇന്ത്യ വാഗ്ദാനം ചെയ്യു സഹായം മുന്ന്‌മാര് സ്വീകരിക്കുകയും ഇതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളെ സംയുക്തമായി തീരുമാനിക്കാന് ധാരണയാകുകയും ചെയ്യു.

പരസ്യരമുള്ള ബന്ധിപ്പിക്കലിന് പുറമെ പ്രാദേശികമായും ബന്ധിപ്പിക്കലിന് സഹായിക്കുന്ന കലാടന് ബഹുമാനകര വാഹനഗതാഗത പദ്ധതിയും പൂര്ണ്ണമായും സാമ്പത്തിക സഹായമായും ഗ്രാന്റും മറ്റും നടപ്പാക്കുന്ന മറ്റ് റോഡ്, പാലം നിര്മ്മാണപദ്ധതികള് ഉള്പ്പെടെയുള്ള പദ്ധതികളില് ഇന്ത്യയുടെ സഹായത്തിന് മുന്ന്‌മാര് നന്ദിരേഖപ്പെടുത്തി. സിന്ധ്യാ തുറമുഖത്തിന്റേയും, പലേന്ധ്യാ ഉള്നാടന് ജലഗതാഗ കേന്ദ്രത്തിന്റേയും നിര്മ്മാണം പൂര്ത്തിയാക്കിയും മുന്ന്‌മാര് തുറമുഖ അതോറിറ്റിക്കും ഉള്നാടന് ഗതാഗതത്തിനും ആറ് ചരക്ക് ബാര്ജുകള് കൈമാറിയും അതിവേഗപുരോഗതി കൈവരിക്കുന്ന കാലാടന് ബഹുമാനകര ഗതാഗത പദ്ധതികളില് മുന്ന്‌മാര് സംയുക്ത റേഖപ്പെടുത്തി. മുന്ന്‌മാറിലെ മറ്റ് അന്താരാഷ്ട്ര തുറമുഖകള് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി നടത്തിപ്പിനും പരിപാലനത്തിനുമായി രണ്ടു കക്ഷികള്ക്കും ഉത്തരവാദിത്തമുള്ള ഒരു പോര്ട്ട് ഒപ്പുറേറ്റിംഗ് സംവിധാനം രൂപീകരിക്കുന്നതിന് ധാരണാപത്രത്തില് ഏര്പ്പെടുന്നതിനും ധാരണയായി. അവസാനഘട്ടമായ പാലേന്ധില് നിന്ന് സോറിംപൂരി വരെയുള്ള റോഡ് നിര്മ്മാണത്തിലാണെങ്കിലും ഇത് തുറമുഖവും ഐ.ഡബ്ല്യു.ടി അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളും വാണിജ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും ചുറ്റപ്പാടുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലും വികസനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും സഹായിക്കും. ഈ റോഡിന്റെ പണി തുടങ്ങിയതില് ഇരുപക്ഷവും സംയുക്ത പ്രകടിപ്പിക്കുകയും പദ്ധതി നടപ്പാക്കാന് വേണ്ട വ്യക്തികള്, നിര്മ്മാണ സാമഗ്രികള്, മറ്റ് ഉപകരണങ്ങളെ ഏല്പാം അതിര്ത്തിയിലൂടെ സോറിന്പൂയിലും പാലേന്ധായിലും എത്തിക്കുന്നതിനും സമ്മതിച്ചു. താമ്ര-കിഴഗാണ-കാലവ പാലങ്ങളുടെ പുനര്നിര്മ്മാണവും ത്രികുഷിഹൈവേയിലെ കാലേവ-യാര്ഗി മേഖലയിലെ റോഡുകളുടെ നിര്മ്മാണവും ഉടന് ആരംഭിക്കുമെന്നും അവര് വ്യക്തമാക്കി. റിറ്റേഡിം റോഡിന്റെ അലൈന്മെന്റ് അതിന്റെ നിര്മ്മാണത്തിന്റെ വിശദമായ പദ്ധതി റിപ്പോര്ട്ടും അംഗീകരിച്ചു. നിയന്ത്രണരേഖയ്ക്ക് സമീപമുള്ള പുറാവോ-മെമിക്രിയിനാ, അലേന്ധനകുവ്-അലേന്ധ റോഡുകളുടെ നിര്മ്മാണം മുന്ന്‌മാര് അതിന്റെ വിശദമായ പദ്ധതിരേഖ ലഭ്യമാക്കിയശേഷം ഏറ്റെടുക്കും. മുന്ന്‌മാറിന്റെ അഭ്യര്ത്ഥനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തില് റിവാവ്ദ-സാഖാത്തര് പാലത്തിന്റേയും ബായന്യൂ പാലത്തിന്റേയും വിശദമായ പദ്ധതിരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നത് ഏറ്റെടുക്കാന് ഇന്ത്യ സന്നദ്ധതപ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇരു കക്ഷികളും ആരോഗ്യമേഖലയിലെ പദ്ധതികള് അവലോകനം ചെയ്യുകയും യാങ്കോണ് കട്ടികളുടെ ആശുപത്രിയുടെയും സിന്ധ്വ ജനല് ആശുപത്രിയുടെയും നിലവാരമുയര്ത്തല് പ്രവര്ത്തനങ്ങളിലും മോണിവാ ജനറല് ആശുപത്രിയുടെ നിര്മ്മാണപൂര്ത്തിയാക്കുന്നതിലും സംയുക്തരേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യു. ഇന്ത്യയിലെ ഒരു പ്രമുഖ ആശുപത്രി ഗുഗ്ലിന്റെ സഹായത്തോടെ നെ പി തോയില് അന്യായുനിക സൗകര്യങ്ങളാടെയുള്ള ഒരു ആശുപത്രി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ചര്ച്ചകള് ആരംഭിക്കുന്നതിനും തീരുമാനിച്ചു. രണ്ടു പക്ഷവും പരസ്പരം അംഗീകരിക്കുന്ന നടപടിക്രമങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും ഇത്.

2012ല് ഇന്ത്യ പലിശയിളവില് മുന്ന്‌മാറിന് നല്കിയ 500 ദശലക്ഷം യു.എസ്. ഡോളറിന്റെ വിനിയോഗത്തിലുള്ള പുരോഗതി സംബന്ധിച്ച് രണ്ടുകക്ഷികളും സംസാരിച്ചു. വായ്പയുടെ അടിസ്ഥാനത്തില് നടപ്പാക്കിയ പദ്ധതികളിലൂടെ പ്രധാനപ്പെട്ട മേഖലകളില് ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങളെ വര്ദ്ധിപ്പിക്കാനോ കാര്ഷിക ഗതാഗത മേഖലകളില് വളര്ച്ചയുണ്ടാക്കാനോ കഴിയുന്ന ഒരു പദ്ധതിയും നടപ്പാക്കാനായിട്ടില്ലെന്നും അവ പരസ്പരം സമ്മതിച്ചു പദ്ധതികള്ക്കായാണ് അധികവും വിനിയോഗിച്ചതെന്നും വിലയിരുത്തി.

ഈ പശ്ചാത്തല പദ്ധതികളുടെ പൂര്ണ്ണമൂല്യം ലഭ്യമാക്കണമെങ്കില് സംയോജിപ്പിക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങളെ് കൂടുതല് മുന്ന്പണ നല്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തില് ചരക്കുകളെയും യാത്രികരെയും വഹിച്ചുകൊണ്ടുള്ള മോട്ടോര് വാഹനങ്ങളെ് അതിര്ത്തി കടന്നുപോകുന്നതിനുള്ള അനുമതിക്കായി ഒരു കരാറില് ഏര്പ്പെടുന്നതിനും ധാരണയായി.

ഇന്ത്യയും മുന്ന്‌മാറ്റും തമ്മില് വൈദ്യുതി, ഊര്ജ്ജ വിതരണ ശൃംഖലകള് എന്നിവയുടെ കാര്യത്തില് കൂടുതല് സഹകരണം ഉണ്ടാകേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ഇരു രാജ്യങ്ങളും അടിവരയിട്ടു. രാജ്യത്തിന്റെ ഊര്ജ്ജ പര്യവേഷണത്തിലും ഉത്പാദനത്തിലും ഇന്ത്യയുടെ പങ്കാളിത്തം മുന്ന്‌മര് സ്വാഗതം ചെയ്യുകയും അവിടുത്തെ പെട്രോകെമിക്കല്, പെട്രോളിയം ഉത്പ്പന്നങ്ങളെ എന്നിവയുടെ മേലത്തിലും, വിപണനത്തിലും അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിലും എല്പിജി ടെര്മിനലുകളുടെ നിര്മ്മാണത്തിലും പങ്കെടുക്കാന് ഇന്ത്യന് കമ്പനികളെ ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്യു. ഇന്ത്യയിലെ പ്രമുഖ എണ്ണ വാതക കമ്പനികള് എല്പാം തന്നെ അവരുടെ ഓഫീസുകള് മുന്ന്‌മാറില് ഇറക്കാനുള്ള നടപടികള് ആരംഭിച്ചതായി ഇന്ത്യ അറിയിച്ചു. മുന്ന്‌മാറിന്റെ അതിര്ത്തി മേഖലയില് ഡീസല് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനായി മുന്ന്‌മാറിന്റെ പരമി എനര്ജി ഗ്രൂപ്പ്, ഇന്ത്യയുടെ നമോലിഗിയിലെ റീഹൈനറി എന്നിവ തമ്മില് ഒപ്പുവച്ച കരാറിനെ ഇരു രാജ്യങ്ങളും അഭിനന്ദിച്ചു. ഉത്തര മുന്ന്‌മാറിലെ ജനങ്ങളെ് കറഞ്ഞ വിലയ്ക്ക് വിശ്വസനീയമായ പെട്രോളിയം ഉത്പ്പന്നങ്ങളെ ലഭ്യമാക്കും. മാത്രമൂലമു മുന്ന്‌മാറിലെ പെട്രോളിയം ഉത്പ്പന്നങ്ങളുടെ സംഭരണത്തിലും വിപണനത്തിലും ഇരു രാജ്യങ്ങളെ്ക്കും ഇതു വലിയ പ്രോത്സാഹനമാകുകയും ചെയ്യും. മുന്ന്‌മാറിലേയ്ക്കുള്ള ഹൈസ്പീഡ് ഡിസലിന്റെ ആദ്യ ലോഡ് 2017 സെപ്റ്റംബര് 4 ന് അവിടെ എത്തിച്ചേര്ന്നു.

മുന്ന്‌മാര്ഗവണ്മെന്റിന്റെ പരമ്പരാഗതവും പാരമ്പര്യേതരവുമായ പുതിയ ഊര്ജ്ജ വികസന പദ്ധതികളില് സാങ്കേതിക സഹായം നല്കാനുള്ള സന്നദ്ധതയും ഇന്ത്യ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുന്ന്‌മാറില് സാരോര്ജ്ജ പാര്ക്കുകള് സ്ഥാപിക്കാനുള്ള സംബന്ധിച്ച സാധ്യതാ പഠനം നടത്താമെന്ന സഹായത്തിനും പുറമെ, അവിടെ സാരോര്ജ്ജ വികരണ ഗ്രോതസ് നിര്ണയം കൂടി നടത്താമെന്ന് ഇന്ത്യ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഊര്ജ്ജ പാര്ക്കുകളുടെ മേഖലയില് തമ്മില് എവിടെയെല്ലാം സഹകരിക്കാം എന്ന് ഇരു രാജ്യങ്ങളും ചര്ച്ച നടത്തി. മുന്ന്‌മാറിലെ ടെയ് പേ തോ, ബാഗോ മേഖല, റാഖിനെ സംസ്ഥാനം എന്നിവിടങ്ങളിലെ ട്രാങ്ഷിപ്പുകളില് എല്ഇഡി ബള്ബുകള് ഉപയോഗിച്ച് കാര്യക്ഷമമായ രീതിയില് വെളിച്ച വിതരണം നടപ്പാക്കിയതിന് ഇന്ത്യയോടും അതിനുള്ള സാങ്കേതിക പ്രദര്ശന പദ്ധതി ഏറ്റെടുത്ത ഇന്ത്യയുടെ എനര്ജി എഫീഷ്യന്സി സര്വീസസ് ലിമിറ്റഡ് എന്ന സ്ഥാപനത്തോടും മുന്ന്‌മാര് നന്ദി പറഞ്ഞു. ഊര്ജ്ജ വ്യവസായത്തില് അനുഭവങ്ങളെ പങ്കുവച്ച ഇന്ത്യ ഈ മേഖലയില് എത്രമാത്രം സഹകരണം സാധ്യമാണ് എന്നു പരിശോധിക്കാനുള്ള താല്പര്യം മുന്ന്‌മാറിനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്യു. അടുത്ത തന്നെ വിളിച്ചു കൂടുന്ന സംയുക്ത ഊര്ജ്ജ വിഷയ നിര്ണയ കമ്മിറ്റിയിലും ഉത്തര ഫോറങ്ങളിലും ഇതും മറ്റു പ്രസക്ത വിഷയങ്ങളും ചര്ച്ച ചെയ്യാമെന്ന് സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. അംഗ രാജ്യങ്ങളെ്ക്ക് പ്രയോജനകരമാകുന്ന അനന്തമായ ആനുകൂല്യങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തില് അന്താരാഷ്ട്ര സാരോര്ജ്ജ സഹകരണത്തിനുള്ള സംയുക്ത കരാര് ഘടനയ്ക്കുള്ള ഇന്ത്യയുടെ നിര്ദ്ദേശം പരിഗണിക്കാമെന്ന് മുന്ന്‌മാറ്റും വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

നിലവിലുള്ള ഉഭയകക്ഷി വ്യാപാരവും നിക്ഷേപവും ശക്തമാണെന്ന് ഇരു രാജ്യങ്ങളും കണ്ടെത്തിയെങ്കിലും വളര്ച്ചയ്ക്ക് ഇനിയും സാധ്യതകള് ഉണ്ട് എന്നു നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തില് ഇരു രാജ്യങ്ങളും തമ്മിലുള്ള വ്യാപാര സുഗമമാക്കുന്നതിന് നിലവിലുള്ള വ്യാപാര പ്രതിസന്ധികള് നീക്കി വീപണി പ്രാപ്യത മെച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ഇവര് ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു. 2017 ജൂണില് ന്യൂഡല്ഹിയില് സമാപിച്ച ആറാമത് മുന്ന്‌മാര് - ഇന്ത്യ സംയുക്ത ട്രേഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ തീരുമാനങ്ങളില് അവര് സംയുക്ത റേഖപ്പെടുത്തുകയും ബോര്ഡര് ട്രേഡ് കമ്മിറ്റി, ബോര്ഡര് ഹാറ്റ്സ് കമ്മിറ്റി എന്നിവയുടെ യോഗങ്ങളെ തുടരുന്നതിന് സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യു. ഗുണ നിലവാരം നിശ്ചയിക്കല്, ഗുണ നിലവാര പരിശോധന, ഗുണനിലവാര നിര്ദ്ദേശങ്ങളെ, ഗവേഷണം, വികസനം, മനുഷ്യവിഭവ വികസനം, ശേഷി രൂപീകരണം തുടങ്ങിയവ വഴി മുന്ന്‌മാറിലെ വസ്തുമേഖല വികസിപ്പിക്കാന് സഹകരിക്കണം എന്ന ആവശ്യവും ഇന്ത്യ സ്വാഗതം ചെയ്യു. ഇരു രാജ്യങ്ങളും തമ്മിലുള്ള വ്യാപാര സഞ്ചിയില് ഉള്പ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന പയര് വര്ഗ്ഗങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യവും, മുന്ന്‌മാറിലെ കൃഷിക്കാര്ക്കും ഇന്ത്യയിലെ ഉപഭോക്താക്കള്ക്കും ഈ വ്യാപാരം വഴിയുണ്ടാകുന്ന നേട്ടങ്ങളും രണ്ടു രാജ്യങ്ങളും അംഗീകരിച്ചു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തില്, ഇന്ത്യ ഈയിടെ പയര് വിലകളുടെ തറക്കമിതയില് നിയന്ത്രണം ഏര്പ്പെടുത്തുന്നതു സംബന്ധിച്ച പ്രഖ്യാപനത്തില് മുന്ന്‌മാറിന്റെ പ്രതിനിധി വലിയ ആശങ്ക രേഖപ്പെടുത്തി. ഇരു രാഷ്ട്രങ്ങളും ജനങ്ങളും തമ്മിലുള്ള സൗഹൃദവും ദീര്ഘ കാല താല്പര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുത്ത് ഈ നിയന്ത്രണങ്ങളെ നിന്ന് മുന്ന്‌മാറില് നിന്നുള്ള ഇറക്കുമതിയെ ഒഴിവാക്കണമെന്നും അദ്ദേഹം പ്രധാനമന്ത്രിയോട് അഭ്യര്ത്ഥിച്ചു. ഭാവിയില് രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിലെയും ജനങ്ങളുടെ താല്പര്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കാവുന്ന തരത്തില് ദീര്ഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കരാറുകള് പരിശോധിച്ച് നടപ്പിലാക്കുക പ്രധാന കാര്യമാണ് എന്ന് പ്രധാനമന്ത്രി ഇതിനോടു പ്രതികരിക്കുകയും ചെയ്യു.

അതിര്ത്തി ലംഘനം സംബന്ധിച്ച കരാര് വിജയകരമായി ചര്ച്ച ചെയ്യു തീര്പ്പാക്കാന് സാധിച്ചതിനെ ഇരു രാജ്യങ്ങളും സ്വാഗതം ചെയ്യു. പൊതു സ്ഥല അതിര്ത്തിയിലൂടെയുള്ള ജനസഞ്ചാരത്തെ ഇതു നിയന്ത്രിക്കുകയും സൗഹൃദപരമാക്കുകയും ഇരു രാജ്യങ്ങളും തമ്മിലുള്ള കച്ചവടം, വിനോദ സഞ്ചാരം എന്നിവയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതു സംബന്ധിച്ച ഔപചാരിക നടപടികള് വേഗം പൂര്ത്തിയാക്കി രേഖകളില് ഒപ്പു വയ്ക്കാന് ഇരു രാജ്യങ്ങളിലെയും മുതിര്ന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരോട് നിര്ദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യു. ഇന്ത്യയിലെ ഇംഫാലില് നിന്ന് മുന്ന്‌മാറിലെ മണ്ഡാലിയിലേയ്ക്ക് ഒരു ബസ് സര്വീസ് ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള കരാര് വേഗം ചര്ച്ച ചെയ്യു നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിലെയും നേതാക്കള് തമ്മില് ധാരണയായി.

ഇരു രാജ്യങ്ങളെ്ക്കുമിടയില് വര്ദ്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന വ്യോമഗതാഗത സൗകര്യം ജനങ്ങളെ തമ്മിലുള്ള ബന്ധങ്ങളെ പ്രോത്സാഹനമാകുമെന്നും വിനോദസഞ്ചാരം വളര്ത്തുമെന്നും വ്യാപാര നിക്ഷേപങ്ങളുടെ ഒഴുക്ക് വര്ദ്ധിപ്പിക്കുമെന്നും നേതാക്കള് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. പക്ഷാക്ക അല്ലെങ്കില് കലയ് വിമാനത്താവളത്തിന്റെ വികസനവും അതിനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ സാമ്പത്തിക സാങ്കേതിക സഹായങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ പദ്ധതി റിപ്പോര്ട്ട് മുന്ന്‌മര് സിവില് ഏവിയേഷന് വകുപ്പുമായി ചേര്ന്ന് എയര്ലൈന്യോട് അഭിമാറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ തയ്യാറാക്കുന്നത് നേതാക്കള് സമ്മതിച്ചു. മുന്ന്‌മാറിലെ എയര് ട്രാഫിക് കണ്ട്രോളറ്മാര്ക്ക് ശേഷി വികസന പരിശീലനം നല്കാമെന്ന ആവ ഗവണ്മെന്റിന്റെ നിര്ദ്ദേശത്തെ അവര് സ്വാഗതം ചെയ്യു. മുന്ന്‌മാറിലെ തമു, മണ്ഡാലി റെയില്വെ സ്റ്റേഷനുകള് തമ്മില് റെയില് വഴി ബന്ധിപ്പിക്കാനുള്ള സാധ്യത ആരായാന് രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിലെയും ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരോട് നേതാക്കള് നിര്ദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. തമു, മണ്ഡാലി റെയില്വെ സ്റ്റേഷനുകള് തമ്മില് റെയില് വഴി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ സാധ്യത പഠിച്ച് റിപ്പോര്ട്ട് തയ്യാറാക്കാന് ഇന്ത്യയില് നിന്ന് ഒരു വിദഗ്ദ്ധ സംഘത്തെ അയക്കാമെന്നും സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മനുഷ്യക്കടത്തിലെ ഇരകളെ പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനും രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുള്ള പൊതു സമ്മതമായ നടപടികള് ഏര്പ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ പ്രാധാന്യം രണ്ടു രാജ്യങ്ങളും അംഗീകരിച്ചു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തില്, മനുഷ്യക്കടത്ത് നിരോധന സഹകരണ ധാരണാപത്രം പൂര്ത്തിയാക്കുന്നതിനെ അവര് സ്വാഗതം ചെയ്യുകയും എത്രയും വേഗം അതിന് അതിമ രൂപം നല്കണമെന്ന് നിര്ദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യു.

ഇന്ത്യയിലെയും മുന്ന്‌മാറിലെയും ജനങ്ങളെ തമ്മിലുള്ള ദൃഢമായ ബന്ധങ്ങളെ കൂടുതല് ആഴത്തിലാക്കുന്നതിന് രണ്ട് രാജ്യങ്ങളുടെയും സംസ്കാരങ്ങളുടെ കേന്ദ്രീകരണം ഇരു നേതാക്കളും ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു. ഇതിനായി 2017 -20 കാലഘട്ടത്തില് ഇരു രാജ്യങ്ങളും തമ്മില് സംസ്കാരിക വിനിമയ പരിപാടികള് സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒപ്പു വയ്ക്കുകയും ചെയ്യു. ഇന്ത്യയുടെ വടക്കു കിഴക്കന് സംസ്ഥാനങ്ങളും മുന്ന്‌മാറിന്റെ അതിര്ത്തി മേഖലയും തമ്മിലുള്ള സാംസ്കാരിക വിനിമയത്തിന് ഈ പരിപാടി ഉപകരിക്കുമെന്ന അവര് പ്രത്യേക പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യു. ന്യൂഡല്ഹിയിലെ ഇന്ത്യന് ഇന്സ്പിറ്റിയുള് ഓഫ് ആര്ക്കിയോളജിയില് മുന്ന്‌മാറിലെ പുരാവസ്തു ഗവേഷകര്ക്കായി എല്പാം വര്ഷവും രണ്ടു സീറ്റുകള് ഒഴിച്ചിടുമെന്നും ഇന്ത്യ ഹനു നല്കി.

ബോധി ഗയയിലുള്ള മുന്ന്‌മാറിലെ മിന്ഡോന് രാജാവിന്റേയും, ബാഗിദോ രാജാവിന്റേയും ശിലാലിഖിതങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി ആര്ക്കിയോളജിക്കല് സര്വെ ഓഫ് ഇന്ത്യ ഏറ്റെടുത്ത പദ്ധതി 2017 ഡിസംബറില് പൂര്ത്തിയാകുമെന്ന് ഇന്ത്യ അറിയിച്ചു. ഇന്ത്യ - മുന്ന്‌മാര് സാംസ്കാരിക പൈതൃകത്തിലെ പ്രധാന ഘടകമാണ് ഈ ക്ഷേത്രങ്ങളെ എന്നു സൂചിപ്പിച്ചു മുന്ന്‌മാര്, ഇന്ത്യ നിലകിയ വിശദാംശങ്ങളില് സന്തുഷ്ടി രേഖപ്പെടുത്തി.

പൈതൃകം സംരക്ഷിച്ച് നിലനിര്ത്തിക്കൊണ്ട്, ബാഗാന്റെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തില് ഇന്ത്യ നിലകുന്ന സഹായങ്ങളെ മുന്മാര് അനുസ്മരിച്ചു. ഇതില് പ്രധാനപ്പെട്ടത് ആര്ക്കിയോളജിക്കല് സര്വെ ഓഫ് ഇന്ത്യ വഴി പുരതനമായ 92 പരോഗുകള് സംരക്ഷിക്കാനുള്ള പദ്ധതിയാണ്. ഇതു സംബന്ധിച്ച ധാരണാ പത്രം ഇരു രാജ്യങ്ങളും സ്വാഗതം ചെയ്യു. ബാഗാന് ഹാത്തിനെ മുന്ന്‌മര് കരകൗശല മേഖലയുടെ കേന്ദ്രമാക്കുക, ഭക്ഷ്യ സാംസുകാരിക് പരിപാടികള്, എല് ഇ ഡി ഉപയോഗിച്ചുള്ള തെയര് വെളിച്ചം, സുന്ഥിര ജല പരിപാലനത്തിനായി മഴവെള്ള സംഭരണം, ബദല് വരുമാനത്തിനായി ബാഗാനിലെ ജനങ്ങളെ്ക്കു പരിശീലനം, തെരഞ്ഞെടുത്ത സകൂളുകളുടെ നിലവാരം ഉയര്ത്തല് എന്നിവയൊണ് ഇന്ത്യ ഏറ്റെടുക്കാന് നിര്ദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മറ്റു മുന്ന്‌മര് സഹകരണ പദ്ധതികള്.

എല്ലാ വിഭാഗം മൂന്ന്മര് പാരമ്പര്യം വിസ നല്ലാനുള്ള ഇന്ത്യ ഗവണ്മെന്റിന്റെ തീരുമാനത്തില് മൂന്ന്മര് അതിവ കൃതജ്ഞത രേഖപ്പെടുത്തി.

വിവിധ കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ പേരില് ഇന്ത്യയില് തടവു ശിക്ഷയനുഭവിക്കുന്ന 40 മൂന്ന്മര് പാരമ്പര്യം പ്രത്യേക മാപ്പ് അനുവദിച്ചതിന് മൂന്ന്മര് ഗവണ്മെന്റ് ഇന്ത്യന് നന്ദി പറഞ്ഞു. മൂന്ന്മാറിലെ ഗവണ്മെന്റും ജനങ്ങളും ഇന്ത്യ ജയിലില് നിന്നു മോചിപ്പിച്ച മൂന്ന്മര് പാരമ്പര്യം കടംബാഗങ്ങളും അത്യധികം കൃതജ്ഞതയോടെ ഈ നടപടിയെ പ്രകീര്ത്തിച്ചു.

പ്രസ് കൗണ്സില് ഓഫ് ഇന്ത്യയും മൂന്ന്മര് പ്രസ് കൗണ്സിലും തമ്മില് സഹകരിക്കുന്നതിനുള്ള ധാരണാപത്രത്തെ ഇരു രാജ്യങ്ങളും സ്വാഗതം ചെയ്തു. ജനാധിപത്യ വ്യവസ്ഥിതിയില് മാധ്യമങ്ങള് വഹിക്കുന്ന പങ്കിന്റെ പ്രാധാന്യത്തിനുള്ള അംഗീകാരമായി ഇതിനെ ഇരു രാജ്യങ്ങളും കരുതുന്നു. രണ്ട് രാജ്യങ്ങളിലെയും പത്രപ്രവര്ത്തകര് തമ്മിലുള്ള വിനിയമ പരിപാടികളെ ഈ നടപടി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ഇന്ത്യയിലെയും മൂന്ന്മാറിലെയും രാഷ്ട്രീയ സാമ്പത്തിക വികസനങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കാന് അവരെ സായിക്കുകയും ചെയ്യും.

വ്യാപാരം, ഗതാഗതം, ഊര്ജ്ജം എന്നീ മേഖലകളില് പരസ്പരം തുല്യ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കി പരസ്പര താല്പര്യങ്ങളും പ്രാദേശിക സഹകരണവും ശക്തിപ്പെടുത്തന് ഇരു രാജ്യങ്ങളും പ്രതിജ്ഞ പുതുക്കി. ഇരു രാജ്യങ്ങളിലെയും ജനങ്ങളുടെ ജീവിതവും ഉപജീവനവും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതില് വിവിധ പ്രാദേശിക സഹകരണ സംരംഭങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം അവര് അംഗീകരിച്ചു.

ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയിലും മറ്റ് ബഹുരാഷ്ട്ര വേദികളിലും പരസ്പരം യോജിച്ച് പ്രവര്ത്തിക്കാന് ഇന്ത്യയും മൂന്ന്മാറ്റും ആവര്ത്തിച്ച് തീരുമാനിച്ചു. ഇരു രാജ്യങ്ങളെയും പൊതുവായി ബാധിക്കുന്ന ബഹുരാഷ്ട്ര പ്രശ്നങ്ങളില് നിലപാടുകള് ഒന്നിച്ചു സ്ഥിരപ്പെടുത്താന് അവര് നിശ്ചയിച്ചു. ശക്തമായ ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയുടെയും, സുരക്ഷാ കൗണ്സിലിന്റെ വേഗത്തിലുള്ള പുനസംഘടനയുടെയും ആവശ്യം ഇരു രാജ്യങ്ങളും ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു. സുരക്ഷാ കൗണ്സിലിന്റെ സമഗ്ര പുനസംഘടനയ്ക്ക് ആവശ്യമായ ഗവണ്മെന്റുകള് തമ്മിലുള്ള കൂടിയാലോചനയ്ക്ക് ആവശ്യമായ സഹായം അവര് വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. സുരക്ഷാ കൗണ്സിലില് സ്ഥിരാംഗത്വത്തിനായുള്ള ഇന്ത്യയുടെ പരിശ്രമങ്ങള്ക്ക് മൂന്ന്മര് എല്ലാ സഹകരണവും ഉറപ്പു നല്കി. അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തില് 2030 ല് ലക്ഷ്യമിടുന്ന സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങള് നടപ്പാക്കുന്നതിന് തങ്ങള് പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ് എന്ന് ഇരു രാജ്യങ്ങളും ഉറപ്പു നല്കി. ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളുടെയും നിഷ്പക്ഷതയുടെയും പ്രാധാന്യം ഇരു രാജ്യങ്ങളും ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു. വികസന രാജ്യങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക നയങ്ങള് മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ബഹുരാഷ്ട്ര സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും ഇരു രാജ്യങ്ങളും ചൂണ്ടിക്കാട്ടി.

മേഖലയിലെ നല്ല അയല്ക്കാരായി മാതൃക കാണിക്കുമെന്ന് ഇന്ത്യയും മൂന്ന്മാറ്റും പ്രതിജ്ഞയെടുത്തു.പുരോഗതിയിലേയ്ക്ക് ഒന്നിച്ച് നീങ്ങുമെന്ന് അവര് ഉറപ്പാക്കി. അതിനായി ഇരു രാജ്യങ്ങളിലെയും ജനങ്ങളുടെ താല്പര്യങ്ങള് മാത്രം സംരക്ഷിക്കാനും പരസ്പര സൗഹൃദത്തിലും പരസ്പരധാരണയിലും ജീവിക്കാനും നേതാക്കള് തീരുമാനിച്ചു.

തനിക്കും പ്രതിനിധി സംഘത്തിനും മൂന്ന്മാറില് നല്കിയ ഊഷ്മളമായ ആതിഥേയത്വത്തിന് മൂന്ന്മര് പ്രസിഡന്റിന് പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദി നന്ദി പറഞ്ഞു. മൂന്ന്മര് സ്റ്റേറ്റ് കൗണ്സിലര് ആംബ് സാന്ന് സൂചിയെ പ്രധാനമന്ത്രി മോദി ഇന്ത്യ സന്ദര്ശിക്കാന് ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കുള്ള ക്ഷണത്തിന് മൂന്ന്മര് സ്റ്റേറ്റ് കൗണ്സിലര് അഗാധമായ നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തി.

(Release ID: 1502178) Visitor Counter : 5

This link will take you to a webpage outside this websiteinteractive page. Click OK to continue.Click Cancel to stop : www.pib.nic.in

